Numĕrul 19. Adaus la Numĕrul 101 al „Dreptăţii“ din 7 (19) Maiu 1894. Anul I.

FOAIA DE DUMINECĂ
A ḐIARULUI „DREPTATEA“.

Editor: **Dr. Cornel Diaconovich.** Redactor responsabil: **Dr. Valeriu Branisce.**

Biserica s. Nicolae in Braşov.

In numĕrul de aḑi dăm frumoasa icoană a bisericei s. Nicolae din Braşov.

Dacă comuna bisericească a Braşovului este cea mai puternică şi intâia parochiă a Metropoliei române gr. or. din monarchia noastră şi centrul cel mai falnic al Românimei dincoace de Carpaţi, atunci biserica s. Nicolae astăḑi este fala Românilor din Braşov şi una din podoabele oraşului Braşov.

Stilul zidirii insaşi, precum şi grupa icoanei intregi pare că ne arată fasele istorice prin cari a trecut această biserică şi comuna ei parochială şi ne este dovadă vorbitoare despre activitatea, bogăţia şi insĕmnĕtatea elementului românesc din Braşov, locul de intâlnire, podul de trecere intrĕ fraţii de un sânge de dincolo şi de dincoace de Carpaţi.

Biserica gr. orientală a Stului Nicolae din Scheiu aproape de Prund, este o zidire de tot frumoasă, impodobită cu multe turnuri şi turnuleţe. Ea are şi 2 palacrise (capele adnexe). Biserica Stului Nicolae este zidită in anul 1495, de atunci insĕ in decursul timpurilor a fost renovată in mai multe rĕnduri, adaptându-se trebuinţelor timpului. Cea mai radicală renovaţiune s'a intêmplat in anul 1730 cu ajutoriul impĕrătesii rusesci Elisaveta. Interiorul bisericii ofere lucruri remarcabile de vĕḑut precum altariul, odoarele şi ornaturile intrebuinţate la sĕvêrşirea cultului divin. Biserica poate fi cercetată ori şi când in decursul ḑilii. Domnii visitatori, n'au decât sĕ se adreseze pentru aceasta la clisieriul, care 'şi are locuinţa chiar in curtea bisericii.

Se pricepe că acum la acest loc nu ne putem estinde mai mult asupra zidirii bisericei. Vom aminti insĕ pe scurt, după publicaţiunea dlui G. I. Pitiş, despre sĕrbătoarea junilor la s. Paşti, un obiceiu particulariu al Românilor din suburbiul S c h e i u al Braşovului.

Dl Pitiş publică enararea moşului Duţu Stinghe, din care reproducem următoarele părţi extrase:

A doua ḑi de Paşti, adecă in lunea Paştilor junii se imbracă frumos, că are sĕ meargă pe la fete după ouă. Altă-dată se imbrăca după cum era portu de atunci, de umbla unii şi cu opinci; dar acuma umblă cu cisme ori şi cu păpuci (ghete) şi cu cioareci şi cu cămaşa albă şi călcată, scoasă peste cioareci şi cu şpenţêle pe pept cu ciaprazuri şi cei cu dare de mână cu nasturi de argint şi unii suflaţi cu aur.*) Acuma şpenţêlile sunt rĕscroite nemţeşte, da mai nainte vreme ele era făcute sadea, adecă croite dintr'una. In cap sunt junii cu pălării şi mai ales cu pălării de mătasă şi păroase.

De mult de mult ăl mult dacă se gătia junii la pălărie cu flori, aşa că nu se cunoştea care e Vătaf şi Armaş şi n'avea alt semn de cât că se ştia şi se cunoştea după buzdugane. Chip Armaşu ăl mare are grijă de buzdugane. La 1849 de a doua ḑi de Paşti, de Luni, le-au luat dela juni buzduganele, că era Cserez, era tătar de Ungur, era president, de nu vrea sĕ-i lase pe juni sĕ umble cu ele, că ḑicea că e armă, şi şi-au făcut de salcie şi au vrut cătanele sĕ li le ia şi pe acelea, că ḑicea că tot arată ceva şi alea, da junii nu s'au lăsat. — Cam ceva mai nainte de 1848 junii au inceput sĕ se gătească la pălării cu panclicuţe inguste, prinse cu bongoşe ori cu aţă, iar Vătafu şi Armaşii purta câte o ruje (cocardă). De la 1848 incoace au inceput junii sĕ poarte pe pălării câte trei panclici in trei feţe: roşu, galben şi vênĕt, de le cosia una lângă alta şi lăsa vêrfurile sĕ atârne indĕrĕt, iar Vătafu purta cusute la pălărie la partea stângă trei ruji, făcută tot din panclicuţe. Armaşu mare purta douĕ, iar cel mic una, şi de ruji sunt cusute sfârcuri de panclicuţe; douĕ ori trei. De câţi-va ani Ungurii i-au oprit sĕ mai poarte panclici in trei feţe impreunate pe pălărie, aşa că acuma ii veḑi purtând care roşu, care galben, care vênĕt, care şi câte douĕ feluri, şi aşa umblă toată sĕptĕmâna cât sunt in petreceri.

Marţi după Paşti de pe la douĕ după ameaḑi junii se duc dela Vătaf la crucea din Prund şi de acolo pe coasta Prundului. De e vreme bună, la junii de companie le aduc mumânile o sticlă goală şi plăcintă pe tavă, plăcintă cu brânză ori cu griş cu lapte, ori cu urez cu lapte, ori cu tăeţăi cu lapte, şi uscăţele, cu gura paharului, periniţe, ouĕ roşii, boboanţe, ori şi portocale. Şi Vătafu işi taie de la fiteşi-care fecior din plăcintă jumĕtate ori mai puţin, de o ia pentru el, şi din ce-a rĕmas fiteşi-care fecior taie bucăţi şi le aşează pe tavă şi sticla o umple cu vin din butoiu şi se pun câte doi ori trei după cât sunt şi de mulţi şi işi ia şi câte un lăutar doi şi umblă pe la mese pe la oameni in grădina Jepului şi la Ghiorghiţă al Florii in grădină, pe la neamuri, prelini, la cunoscuţi, le dă „Cristos au inviat“ şi le tinde tava de-şi ia ce pofteşte de pe ea şi le dă de inchină şi vin din sticlă şi cei de la masă pune in loc pe tavă altceva: ouĕ, portocale, care ce are, apoi junii merge la altă masă şi tot aşa, şi cât umblă lăutarii le ḑice intr'una „marşul junilor“. — Sara se scoboară mai intêiu in Prund şi de acolo se duc la Armaşu ăl mare de le face masă.

Au dat Dumneḑeu de in ḑiua de Mercuri după Paşti a fost vreme bună, de şi-au petrecut bine şi junii şi şi-au petrecut şi oamenii, că nici odată nu merge cu junii atâta lume ca in mercurea Paştilor când se duce intre Chetri.

Joi, Vineri, Sâmbĕtă se continuă petrecerile pe Paşti in deosebite forme şi apoi se sfârşesc cu incetul.

Toate aceste petreceri ale junilor din Braşov in ḑilele Paştilor nu se fac fără ca ele se stee totdeuna in legatură cu s. biserică şi mai ales cu cea de la s. Nicolae.

Mai pe larg insĕ sperăm se venim cu altă ocasiune.

*) Nasturii sunt făcuţi bulbucaţi in formă de ghindă şi inlăuntru goi şi nici coaja nu e intreagă, ci are găurele, infăţişându-ni-se ca o floare.

Intêmplări de preste sĕptămână.

De va merge tot aşa cum a mers in septemâna trecută, atunci apoi lupta poporului nostru, in frunte cu preoţii şi cu ceilalţi bărbaţi cu carte ai sei, nu va fi deşartă, ci se va sfêrşi cu o invingere frumoasă.

Adunarea poporului ţinută in Arad a fost frumoasă şi măreaţă şi poporul a prins viaţă şi nădejde nouă. Dară acuma se vedem celelalte ce s'au mai intêmplat de o sĕpĕmână incoace. Se le luăm pe rênd.

Trântirea legei păgâne.

Adunările de protestare şi rugăciunile adeveraţilor creştini contra legei despre căsĕtoria civilă Dumnedĕu bunul de astadată le-a ascultat şi le-a implinit.

Metropolitul bisericei române gr. or. Miron Romanul a ţinut o vorbire prea nimerită contra acelei legi. Ceilalţi episcopi români incă au fost gata se vorbească sprijinind pe metropolitul. Insĕ ca se nu amâne votarea, fiind tocmai inaintea s. Rosalii ale catolicilor, s'au inţeles la-o-laltă şi episcopii n'au mai ţinut vorbirile lor.

Ministrii şi oamenii lor incă au vorbit pentru primirea legii; insĕ ei au fost cu mult mai slabi şi vor remânê pururea mai slabi şi mai neputincioşi faţă de o rênduială Dumnedeească cum este şi sfânta taină a căsĕtoriei.

La votare apoi contra legii au fost cu 21 inşi mai mulţi, adecă 139 voturi au fost contra şi numai 118 pentru primirea acelei legi.

Legea păgână a fost dară trântită de astadată in casa magnaţilor.

Ministrii şi jidanii s'au necăgit foc şi acum amenință şi se laudă că o vor pune-o din nou la votare, avênd nădejde că a doua oară se va primi.

Multe se pot in ţara noastră. Dară cei cari au fost intâia oară contra acelui proiect de lege nici a doua oară nu vor sta cu mâna in sîn şi nu vor durmi.

Fie cum va fi, dară poporul nostru românesc tot nu se va lăsa de rênduiala sfântă a bisericei sale naţionale nici de dragul stăpânirii lumeşti, dară nici de dragul jidovilor speculanţi.

Trebue se mai insemnăm incă aici că Dl Dr Iosif Gaál, mare proprietariu in Lucareţ, a votat in casa magnaţilor pentru legea păgână, contra dorinţei şi voinţei bisericei sale şi a archiereilor români. E dureroasă o astfel de rătăcire mare!

Sinoadele bisericei române gr. or.

In toate trei eparchiile metropoliei române gr. or. din această ţară sinoadele din Sibiiu, Arad şi Caransebeş s'au ţinut şi s'au incheiat in cea mai bună rênduială şi inţelegere frăţască, de şi capii dieceselor au trebuit se fie şi in Budapesta se apere legea şi biserica strămoşască.

Toate trei sinoadele au făcut hotăriri şi alegeri folositoare pentru credincioşii bisericei.

Despre sinodul din Arad mai este de insemnat, că acel sinod n'a putut primi intre deputaţii sei adecă n'a verificat alegerea deputatului dietal guvernamental Ioan Beleş, care de altcum in dietă a votat pentru legea păgână. Poate că dl Beleş a gândit că poporul românesc e bun numai de batjocură şi că acel popor numai a răbda şi alte ce nu mai este in stare a face . . .

Se pricepe că sinoadele şi credincioşii au intimpinat cu insufleţire şi au salutat cu mulţumire şi cu iubire pe archiereii rentorşi la residenţele şi la diecesele lor.

Archiereii sunt numai atunci mari şi tari, puternici şi neinvinşi, când se razimă in legi şi când ii incungiură iubirea şi credinţa poporului lor.

Procesul „Memorandului“ in Cluşiu.

Luni, in 7 Maiu n. s'a inceput marele proces al „Memorandului“ poporului românesc. Când membri acusaţi ai comitetului naţional s'au dus la judecată mulţimea de popor adunat i-a primit cu viforoase şi insufleţite „Se trăiască!“ Poporul adunat din Ardeal, Ungaria şi Bănat a fost intre 20,000 şi 30,000 de Români.

Foarte mulţi au fost şi din Bănat, din cele mai mari depărtări de pe lângă Dunăre, tot ţărani români deştepţi şi cu inimă de leu.

Cluşiul a fost indesuit de Români şi Cluşienii s'au spăriat rĕu când au vĕdut atâţa Români adunaţi din toată lumea şi in timpul cel mai liniştit şi scump de lucru.

Ungurii n'au ştiut că poporul român este aşa mare şi puternic in jertfe când este vorba de naţia şi de limba sa, de biserica sa şi de bărbaţii cari lucră şi luptă pentru libertatea şi fericirea poporului şi a neamului românesc.

In 7 Maiu la oara 10¼ preşidintele enunţă, că 36 juraţi s'au intrunit. După observările apĕrătorilor referitoare la presenţa in sală a gendarmeriei, cu care ocasiune afară de Stefanovici au vorbit cu toţii româneşte, se ceteşte lista juraţilor. La tragerea numelor juraţilor din urmă apĕrătorii dechiară că nu se folosesc de dreptul lor de respingere deoare-ce 'i consideră pe toţi juraţii preocupaţi prin ura de rasă şi de partid. Procurorul insĕ s'a folosit de acest drept şi a respins pe mai mulţi juraţi. In fine la oara 10½ juriul s'a constituit din următorii membri: Balogh Károly, profesor, Nagy Mór, senator orăşenesc, Pisztory Mór, Werner Rudolf, Koch Antal, profesori, Wladics Nándor, curator universitar, Gajzágó Manó, advocat, Nagy Kálmán, invĕţătoriu, Molnár József, profesor de desemn, Hadházy Sándor, funcţionariu financiar, Bogdan Péter, advocat şi B. Feilitsch Arthur, director silvanal; membri suplenţi: Nerza Lajos, cassariu, Széky Miklós, apotecariu, conte Teleky László, mare proprietariu şi Gergely Sámuel, profesor.

Cluşienii vĕdênd cu ochii ceea ce n'au credut că este cu putinţă se facă poporul, s'au spăriat rĕu şi au cerut oaste. Oaste armată a venit destulă, de şi nu era nici o trebuinţă. Dară Ungurii nu s'au mulţumit cu atâta. Ei, cavaleri şi civilisaţi şi curăgioşi de fire, avênd şi oaste destulă in oraş, au inceput a fi neruşinaţi, provocatori şi nu ştiau cum sĕ-şi verse veninul de nĕcas că poporul românesc intrece in vêrtuţi şi pe neamul unguresc.

Drept dovadă publicăm, din multe altele, următoarele două raporturi originale după „Dreptatea“:

Eri, in 5 Maiu seara am sosit ca apĕrătoriu la Cluşiu. Călĕtorind incă d'acasă cu 4 ţĕrani din Ticvaniul-mare, oameni impunĕtori, cinstiţi, marţiali in esterior, după ce am ajuns la gară şi ne-am urcat in aşa numitul „omnibus“-Hotel Biasini, am vĕdut că o ceată de universitari maghiari, cam 100 la numĕr, vĕdênd ţĕranii in costumele lor, — sumane vênete, — au erupt

FOIŞOARA.

Cântece ostăşeşti.

— Culese de I. Pop Reteganul. —

Plină-i ţara Italii
De nepoţi de ai mamii,
Incă tot nu-i plină bine
Până s'a împlea cu mine.
Din Reteag.

Trimete-mi bade trimete
Ce-i afla in Cluj mai verde,
Bade, inimuţa ta
Că-i verde ca iedera,
Că şi eu trimeteţ'oi
Ce-i mai mândru pe la noi
Sprâncene negre 'nvĕrgate
Şi guriţa scrisă 'n carte.
Din Rodna veche.

Ţucu-te maică jalnică
Mult mai doicit pe nimica,
Când ţi-am vut*) fi de ajutor
Da m'ai dat strĕinilor,
Strĕinii sĕ se slugească
Cuvênt bun se nu-mi grăiască.
Strĕinu bată-l focu
Mai rĕu îi ca pelinu,
Că pelinu-i cu sĕmênţă,
Strĕinu n'are credinţă;
Şi pelinu-i bun de leac
Da strĕinu-i ca un drac!
Din Sătmar.

Voi sĕraci feciori voinici
Rĕu mai sunteţi osteniţi!
Neamţule, cum nu te doare
Când tu stai pe cal călare
Şi te uiţi cu nepăsare
Cum fugim in fuga mare,
Picioarele-s tot beşici
Făcute de prin ţipici!
Neamţule cum nu ţi jele
Când vedi sânge pe curele
Curgênd din spatele mele!
Neamţule cum nu ţi greu
Când vedi sângele părău
Curgênd din trupşoru meu!
Din Spini, lângă Orăştiă.

Ai sĕracii feciori
Negrii ca călugării
De frica cătănii!
Cătănia-ar fi frumoasă
Dacă-ai cătăni acasă
Da cătăneşti in strĕini
Ca şi ruja intre spini!

Ai sĕracii feciorii
Negrii ca călugării
De frica cătănii;
Cătănia ar fi frumoasă
Dela curte pân' acasă;
Cătănia-i jug de fier
Trag voinicii până pier;
Cătănia-i jug de piatră
Trag voinicii până gată!

Când ţ'a fi mândruţă dor
Fă-mi cămaşă de fuior
Şi o coasă cu ceiţe (cheiţe)
Şi o trimite la Bistriţă
La Bistriţ' om face carte
Şi-om trimite-o la Orade;
La Orade-om pune ruji
Şi-om trimite-o pân la Cluj.

Cobori Doamne pre pământ
De vedi Neamţu ce o făcut,
Că-o implut câmpul cu noi
Ca şi c'o turmă de oi!
Din Rodna.

*) In Sătmar şi ţara Oaşului dic am vut in loc: aş fi voit, ţ'am vut fi = ţi-aş fi fost; prin Bihor dic: ţi-am vrut fi, d. e. in poesia de sus. Aut.

in „Abzug“ și ridicând ciomegele, bețele și ploierele asupra țĕranilor — căci pre căputari nu i-au cunoscut — i-au amenințat cu epitete necuviincioase. Abia am ajuns la hotelul Hungaria, și nu peste mult am observat, că acei civi, in grupă de pân' la 200, asociați de alt public de rĕnd, sub ferestrile comitetului național, a inceput a fluera, a sbiera ca niște sĕlbatici, de-ți asurdia urechile. Poliția ca 'n palmă. După ce poliția a fost avisată despre acest incident din partea unei deputațiuni d'a noastre, am vĕdut că vr'o 6 haiduci au sosit in fața locului, dar' tumultanții și demonstranții s'au dus se intêmpine escadronul de husari ce venise din Mediaș. Des sub seară am vĕdut cavaleria in detașamente mai mici circulând prin oraș. Am dat o telegramă despre aceasta, dar mi-s'a refusat primirea. Cu tot respectul Roșiu, advocat.

Clușiu, 8 Maiu. Preoții români George Urdea, Jovian Murĕșan și Ioan Andreiu eșind de la „Hotel Central“ au fost bătuți de studenți cu ouĕ clocite așa cât au trebuit sĕ-și depună vestmintele preoțești și sĕ se imbrace in civil.... Preste tot preoții sunt insultați cu cuvinte murdare și agrăiți per „kocsis“, „kutya“ etc. La 9 Maiu dimineața preotul Augustin Cosma din Feiurdul de Câmpie sosind la Clușiu a fost luat de la gară cu escorta și dus la poliție intre huiduiri și insultări nemernice. Acesta nu apucase sĕ intre in oraș, nu a putut deci comite nici o transgresiune, pentru ce a fost inhățat și condus ca un făcĕtoriu de rele și espus la batjocura publică? Pentru că e preot român? Pentru că-și invață poporul la iubire de ordine și 'i luminează mintea in privința drepturilor și datorințelor ce le are față de stat și față de națiunea sa?

Pe stradă poporul e bătut de polițiști, lovit in cap cu săbiile, călcat de pandurii călăreți, in localuri și grădini publice insași poliția se vîră și provoacă scandal.

Când poporul adunat nici prin cea mai neinsemnată abatere nu dă ansă la intervenire polițienească, și când din contră, insuși are trebuință de scut față cu atacurile și insultele nedemne ale societății maghiare din Clușiu, ni-se ivește involuntar intrebarea, că ce voește poliția, ce vrea societatea maghiară din Clușiu?

*

Supușii României libere, care se află la Clușiu, periclitați in siguranța lor personală, au cerut intervențiunea consulatelor din Viena și Budapesta.

*

Cu toate aceste poporul nu și-a perdut cumpĕtul și s'a ținut și s'a purtat așa in cât poate fi de pildă lumii intregi.

Ungurii vĕdĕnd toate aceste s'au cătrănit groaznic și s'au apucat de a nu mai lăsa se intre țĕreni români in Clușiu, nici cari veneau pe picioare, nici cari veneau cu calea ferată.

Mare-i Doamne frica pĕcătosului!

Procesul intr'aceea merge mai departe și bărbații nostri pîrîți se țin cu toată vrednicia, de și ii necăgesc cu câte toate. Insĕ și-au dat de oameni. Mai in urmă tribunalul a vătĕmat și pe apĕrătorii pîrîților in cât pîrîții acuma sunt siliți sĕ se apere singuri.

Dară cu toate aceste nu-i poate suci nici muia. Ei țin toți ca ferul și apĕră causa națională dreaptă și sfântă a poporului.

Foile strĕine incă vorbesc despre acest proces nefericit contra poporului românesc, și mai toate osêndesc orbia și patima cu care se apasă și se prigonește aici neamul nostru românesc.

Lauda cea mai mare pun foile străine pe poporul insuș, care s'a ridicat așa cu mulțimea din toate locurile și cu atâta căldură și bărbăție pentru spriginirea luptătorilor sei.

Procesul și acuma merge inainte in Clușiu și de abia se va isprăvi in sĕptĕmâna aceasta.

Cronică.

Românii din Torontal. In legătură cu datele publicate in prețuita noastră „Foaia de Duminecă“, mai comunicăm că și in comuna Botoș și in alte comune din Torontal, sunt Români; insĕ preoții sêrbi au sêrbisat numele Românilor, anume din Toporaș, au făcut Toporașovics, din Mărian: Marianov, din Rusu: Rusov, din Dumitru: Dimitrov, din Topal: Topalovics, din Cucu: Kukin, din Cioban: Csobanin, din Trailă: Trailov, din Lazar: Lazarov, iar numele Ardelean il scriu: Erdelyan etc.

Românii din Sefcheriu se pregătesc a subșterne recurs la delegațiunea congresuală pentru despărțirea ierarchică.

Românii din Sefcheriu au numele: Iacobescu, Toma, Crețiu, Pincu, Buzeică, Neguț, Topor, Matei, Damian, Vesan, Stefănescu, Miclea, Topală, Boieriu, Petraț = Petruț etc.

Sunt insĕ și cu numele: Neznanov in loc de Boieriu sau de Stefanescu, cu numele Staici, Țucanici etc.

Este dară neincungiurat de lipsă se ascultăm de glasul fraților nostri de o limbă și de un sânge ce sufer in jugul străinilor și fără amênare se le sărim intru ajutoriu se-i scăpăm. Acuma este incă cu putință, mai incolo insĕ va fi și mai greu și ușor ii putem perde cu totul. Ei strigă, ei cer, ei se invoiesc ca se fie primiți eară in sinul bisericei naționale a părinților și a moșilor lor, deci mai marii poporului vegheze și lucreze, că-ci lucru mai bun nu pot face decât a scăpa frați din apĕsare. — t. m.

Dăruiri. Ca se fie de indemn și pe viitoriu, publicăm incă unele fapte frumoase și demne de imitat in folosul s. biserici din Chiseteu. Anume, economul Dimitrie Gherda afară de o cruce de pre sft. prestol in prețiu de 50 fl. și un steag sau prapore de mătasă cu o icoană foarte frumoasă pictorată de pictorul național Petru Jivanescu din Budințiu in prețiu de 25 fl. au mai dăruit și acum icoana sfintei Invieri pre iconostas in prețiu de 2 fl 50 cr. — Economul Ilie Bratescu și soția Sofia, au dăruit un prapore de doliu in prețiu de 10 fl. Economa Elena Micu a ridicat o cruce in strada bisericei in prețiu de 45 fl. — Apoi mai mulți locuitori au binevoit a dărui pe seama s. biserici s. masai a mormêntului Domnului Isus Cristos in prețiu de 35 fl. Acești binefăcĕtori de jertfe iară vor fi puși cu numele in cartea ceriului de sus de unde 'și vor căpĕta dreapta resplătire. Dumnedeu se-i țină!

Lucru bun și frumos in Izvin. După-ce cu ajutoriul lui Dumnedeu s'a zidit in comuna Izvin o casă pentru reuniunea de cânt

---

Peatra credinței.

Istorioară din viața poporului

de Coriolan Brĕdicean.

(Incheiarea.)

XVI.

In comuna Mĕrul se astrinsĕse lume multă.

Satele toate, vestite de invingerea Românilor, alergau cu mic, cu mare, ca se-și reafle unul mama, altul tata, unul sora, altul frații, nepoții și nepoatele, prinse ca se fie duse in sclavie la turci. — Și acum ii știau eliberați.

Apoi mulțimea de avere, scumpĕtăți, aur, argint, de prin biserici policandre, sfeșnice, potire, și și ce a fost mai bun și mai frumos in tot feliul de lucruri, covoare, oprege, țesĕturi, boi, cai, junci, oi, toate erau grămădite in tabăra cucerită a turcilor. Fie-care cerea ce era al sĕu.

Ostașii lui Nincu insĕ puseră strajă și diseră:

— Așteptați pe Nincu căpitanul nostru, el va face rĕnduială și indestulire tuturor.

Toți se rugau lui Dumnedeu, se-'l re'ntoarcă pe Nincu și ai sĕi intregi și sănătoși.

Trec ceasurile, trece ameadădi, și Nincu nu mai vine. Abia pe la 4 ore după ameadi se vĕdu ceata lui Nincu cum se apropie mereu in pași, nu voinicește sburători pe cum plecasă. Și după ce s'a apropiat mai tare de sat și se putea deschilini patul purtat pe umeri ca un sicriu, de temere, că va fi unul dintre voinici, seau chiar Nincu mort, strigăte de durere, văetări și bocituri desperate umplură ulițele, dela om la om, dela necăjit la necăjit și mulți nerăbdători alergară in calea convoiului sĕ se adevĕrească cine e? sau ce e?

Intre cei d'intâi, cari ajunseră la ceata lui Nincu, a fost obercnezul Stan Oprea tata Zoei, pe carele incă il băgaseră turcii in fiare și-'l aduseră ca sclav, ca se nu rĕmână nici o căpetenie in Lugoș.

— Sĕ trăești Nincule! și Ddeu se-ți resplătească vitejia, dise Stan, intindĕnd lui Nincu mâna.

— Mulțam, disĕ Nincu și porunci purtătorilor patului sĕ se oprească. Apoi duse pe Stan Oprea la pat și desvălind fața Zoei, ii disĕ: Primește-ți și fiica! Porumbul pe care l'am scăpat din ghiara uliului.

Stan se plecă pe pat inădușit de lacrĕmi și suspine, căci o credea moartă pe Zoe, cum sta neclătită, palidă in haina mohorîtă, de care nu s'a deslipit de când audise de uciderea lui Nincu.

— Liniștește-te moș Stane, că nu-i moartă, inima-i bate, e numai slăbită de suferință; lasă-o se se odihnească, se o ducem la mueri. Vor ști ele se-i facă de leac!

Stan nu putu vorbi; sărută fruntea fiicei sale și lacremile ferbinți ce-i isvoreau din ochi se rostogoliră pe bucele palide ale feței fiicei sale.

Par'că ar fi fost de foc și de viață dătătoare acele lacremi, căci inroșiră fața Zoei. Ochii i-se deschiseră, capul sĕ ridică și privind in ochii tatălui sĕu Stan, ea strigă:

— Tată! Tată! unde suntem? S'a dus Nincu! Unde e Nincu? L'am vĕdut. Eu l'am vĕdut.

— Eată-me scumpa mea! dise Nincu pășind după spatele lui Stan, de unde privia la dênsa.

Zoe intinse brațele către el și-i prinse mâna, eară tatăl ei dise binecuvêntându-i:

— Nincule! Voinicule! ține-i mâna, ține-o de tot, fie d'acum a ta. Eu i-am dat viața intâiă, eară tu i-ai dat a doaua viață scoțindu-o din groapa morții și pe noi și țeara noastră mântuindu-o de păgâni.

Zoe se ridică din patul de purtat in brațele lui Nincu, carele nu o mai lăsa de lângă sine și plecară spre sat.

— Așa-mi place! Și se fie diua cu noroc și intr'un ceas bun dela Ddeu — strigă in ca-

a plugarilor români d'aici, astfel noul edificiu fù sânțit in diua s. apostol Toma, fiind aici și ruga sau hramul bisericesc. Au celebrat la actul de sânțire al casei dnii Georgiu Piglea și Nicolau Darabanțiu parochi gr. or. români din Izvin, Petru Căprariu paroch din Belinț și N. Miuț capelan din Fibiș. Responsalele le-a esecutat reuniunea de cânt din loc. A participat pe lângă corpul pompierilor din Izvin mai aproape poporul intreg din comună, nu alt-cum și un public distins dinpregiur și din indepărtare. Urmând actului de sânțire stropirea casei cu apă sânțită, poporul cu mic și mare a sărutat sânta cruce, apoi s'a purtat un tas pentru reuniunea de cânt in care a incurs **38 fl. 70 cr.**; anume dela următorii on. DD.: Georgiu Piglea și Nicolau Darabanțiu parochi in Izvin, Nicolau Cacina și Thimoteiu Petrișor tutori bisericești câte 1 fl. Ioan Mateica invĕțătoriu 50 cr., N. Miuț capelan in Fibiș 1 fl., Petru Căprariu paroch in Belinț 50 cr., Efta Stefanel jude comunal 1 fl., C. Pava invĕțător in Belinț 50 cr., N. Jurca cleric de Caransebeș 50 cr., Efta Popovici 20 cr., Costa Caruntu 50 cr., Efta Cotețiu cu soția sa Elena 10 fl., Ioan Novac 1 fl. 50 cr., Toma Fluoraș, Lazar Urdă, Teodor Novac, Aron Mandriș, Nicolau Mandriș, Ioan Vuia, Nicolau Peptenariu, Iosca Demetrovici, Ioan Adamescu, Petru Frujină, Dimitriu Cherlia, Chira Bogdan, Ioan Ursu, Nicolau Stoia, Efta Racariu, Pavel Gheju, Ioan Peptenariu și Adam Ursu câte 1 fl., Lazar Novac 50 cr. Primească marinimoșii contribuitori cea mai profundă mulțumire. Fie dênșii convinși că vom ști păzi jertfele aduse și nu ne vom uita.

Seara s'a ținut concert și teatru de către reuniunea de cânt din Izvin, asistând mult public, astfel că venitul cassei de seară fuse **50 fl.** Intre ospeții cari au binevoit a participa cu familia lor au fost părintele P. Căprariu paroch in Belinț, C. Pava invĕț. in Belinț, domnișoara Florescu invĕțătoare in Belinț, L. Simu pădurariu din Moșnița, N. Miuț capelan in Fibiș, Jurca din Olașag, cleric de Caransebeș, Georgiu Piglea paroch, C. Copane, Mila Copane, doamna preoteasă Darabanțiu, Klein S. arendator, V. Tomi cleric absolut, Efta Cotețiu, Efta Stefanel jude comunal, Adam Mica cojocariu, Georg Veber comerciante toți din Izvin, domnișoarele invĕțătorese Marta Precup din Izvin și Sidonia Niga din Ianova, G. Grozav invĕțătoriu in Ianova ș. a. m. Petrecerea a durat până in diori la sunetul musicei din Caransebeș. — i. m.

Concert in Cacova. Reuniunea rom. de cântări din Cacova, a dat Sâmbĕta trecută un concert impreunat cu treatru, sub conducere invĕțătorului din loc Traian Linția. Programa concertului a fost: 1. „Bobocele și inele“, cor bărb. de I. Vidu. — 2. „Taci bărbate“, cor bărb. — 3. „Imnul mirilor“, cor micst de Mugur. — 4. „Brâul popii“, cor micst. — Apoi a urmat piesa: „B ă r b a ț i i f e r m e c a ț i“ comedie-operetă originală in 3 acte de M. Pascale. Producțiunea a reușit foarte bine; public foarte numĕros și pe la ușă erau cei ce au venit in urmă, de și sala e foarte mare. — c. n.

Eară au prins inșelători de țĕreni. Gendarmii au pus mâna pe fostul gendarm Molnár Ios. și pe Major György in comuna Hadház, pentru că au stors dela vro 600 oameni din Dobrițin și din alte sate ale comitatului Hajdu o considerabilă sumă de bani sub titlul de spese de intervențiune asigurându-i că vor căpĕta pământuri in comitatul Timiș, unde pe hotar crește hurez. Se pricepe că acești inșelători de plugari creduli erau provĕduți și cu documente false.

Falsificatori de bani prinși. In noaptea din 4 spre 5 Maiu n. a. c. gendarmii au pus in Cheverešul-mare mâna pe un țigan de vro 70 ani, care făcea bani falsi de câte o coroană și de câte 20 de fileri.

Mișcările țĕrenilor. Toate foile confirmă știrea, că intre țĕrenii din comuna Simonfalva, comitatul Aradului, s'a pornit o mișcare de natură socialistă care a umplut cu temeri și grigi pe părinteasca stăpânire. Anume un plugariu bogat din acea comună, Toth Albert, a adunat sute de subscrieri pentru o petițiune prin care inștiințează ținerea unei adunări socialiste. Protopretorele din Chișineu insĕ in spaima sa a resolvit petițiunea astfel, că numai de cât a năpădit cu o armată de gendarmi asupra satului și a luat la aspră incuisițiune pe cei subscriși. Se pricepe că adunarea nu s'a ținut și poate că protopretorul crede că cu aceasta s'a nimicit toată ferberea și clocotirea intre acea mulțime de oameni necăgiți.

Incă o cucerire. Puternicii comitatului Timiș au mai făcut o cucerire botezând comuna Rittberg in „Végvár“. Ne apropiem tot mai mult de maghiarisarea Ungariei, cel puțin pe — hârtiă.

Rescoala țĕranilor in Sabolciu. Din causa comasării silnice și nedrepte țĕranii din satele B. Aranyoș, Cs. Kenéz și Kapás-Apáti s'au neliniștit și au trimis o deputația la monarchul sĕ-i spună durerile lor și sĕ le ajute. Deputația insĕ nu fu primită in audiență. Aceasta apoi provocă așa mare amărăciune in cât ei sub conducerea lui Vitéz Sándor s'au resculat și au băgat spaimă in intreg comitatul Sabolciu. De abia au putut infrêna rescoala. Pe vr'o 40 inși i-au arestat.

Ucis prin ferească. In seara de 5 Maiu n. locuitoriul Mia Iorgovan din Chesinț ședea cu familia sa la cină, când deodată o peatră din afară a sburat prin ferească și a lovit pe Iorgovan in cap așa in cât la moment a cădut de pe scaun mort la pămĕnt. Se dice, că această faptă s'ar fi comis din rĕsbunare pentru că Iorgovan avea mulți datorași in comună și el de repețite-ori a fost amenințat prin moarte.

Foc. In comuna Gurahonț a ars in noaptea din 3 Maiu casa și zidirile economice ale lui Constantin Haiduc. Mulțime de grâne incă au cădut jertfă acelui foc, care de abia mâne-di la 5 oare dimineața s'a putut stinge. Dauna causată este considerabilă și se urcă la mai multe mii de floreni. In noaptea din 4 Maiu a ars casa altui econom in Gurahonț. Se crede că ambele focuri au fost puse din adins de către un făcĕtoriu de rele.

Sfêrticat de urși. Jucătoriul de urși muntenegrean Tit Jivoinov a cutreerat toate colțurile comitatului Caraș-Severin jucând pretotindinea urșii sĕi cântându-le și fluerându-le. Așa făcù el și in 1 Maiu in comuna Glimboaca. Insĕ urșariul bătând ursul cu o bâtă de fer, animalul chinuit își perdù răbdarea, se smulse din lanțurile de fer și se aruncă asupra stăpânului sĕu nemilos, îi puse genunchii pe grumaz și-l sugrumă; afară de aceea i-a rupt toată carnea din față și îi trase

---

pul satului țiganca Stanca. care grăbi apoi inainte se vestească pe cei din sat de toate cele bine isprăvite de Nincu și Românașii sĕi.

XVII.

Dela Dunăre până la Mureș și până 'n Tisa toți locuitorii resuflară ca și când au scăpat de sub o piatră de moară — scăpând de păgânii de turci.

Radu Belu, fostul obercnez al Lugoșului nu s'a mișcat din cetatea Aradului, de când a dus pe Nincu fiul sĕu scăpat din arest. A purtat de grijă ca armata impĕrătească se aibe tot ce-i trebue și sĕ se ridice cât mai mulți voluntari pentru mântuirea poporului și a țĕrei.

Acum i-a venit și lui vestea de invingerea oștirei impĕrătești, de căderea in sclăvie a lui Aga, și fuga lui Asan din Lugoș.

Deloc porni către casă d'inpreună cu Partenie, credinciosul sĕu slugă, de care nu s'a despărțit dela plecarea deacasă.

A doaua di, intr'o Duminecă cam pe la 8 ceasuri dimineața ajunse in Lugoș. Din departe audi boncănitul sĕrbătoresc a campanelor. Pe strada Timișorii pe unde a intrat in oraș, nu vedea decât ici colea câte un copil mic sau o babă bĕtrână. Om, muere, bărbați, juni, fete — nicăiri nu se arĕtau.

— Sĕrman oraș, sĕrman popor suspină moș Belu, gândind, că afurisiții de turci i-au făcut pe toți sclavi, și i-au dus in robie sau i-au prăpădit.

Dar campanele tot sunau. — D'odată aude sunete de bubuit neintrerupt. Nu știa, e bubuit de tunuri din indepărtare, sau de trascote slobodite in apropiere. Radu inspăimêntat, ca se poată ști ce e, dise căràușului sĕ mâne la casa orașului.

— Ce e? Ce aveți? Ce se intêmplă intrebă Radu Belu pe un străjar, care sta in poarta casei orașului.

— Sĕ trăești moș Belule! Poate nu știi! Adi vine Nincu! cu toți Lugoșenii. Or biruit pe turci. Or scăpat pe Zoe și aduc toate bogățiile ce au furat turcii dela noi.

— Bine că te-a adus Ddeu! Se fi de față in astă di mare de bucurie.

Radu Belu își făcu cruce și dise:

— Mulțam ție Doamne! și se grăbi acasă.

Apoi luându-și haine sĕrbătorești și bâțul incovêrligat in mână, porni și el pe strada Caransebeșului in calea doriților invingători.

Când a ajuns in capĕtul orașului, la cumpănă s'a oprit, căci vedea apropiindu-se o litie și audea cântări bisericești.

Copiii dela școală de o parte, cu crengi de stejar in mână, fetițele in altă parte cu floricele. Prapuri și steaguri, făclii și răpide, feciori cu clopoțele și unul cu un taer mare de argint cu apă sfințită.

Preotul Moise in sfitele de aur, de paradă sub cerimea cea mare pășia cu capul ridicat in pași rari și cântăriți. După el invĕțătorii și cântăreții, epitropii, fruntașii, bărbații, și apoi femeile.

Alăturea cu cerimea in rênd cu preotul pășia Nincu călare, către care, din când in când poporul cu mic cu mare rădicând mânile cu ramuri de stejar și mărămi albe striga: Ura! Sĕ trăiască!!!

Și par'că totuși nu-i era lui Nincu inima de tot la loc, așa credeau cei mai buni cunoscători de oameni, că citesc din fața lui.

Par'că un gând tot muncea sufletul lui.

— Fii mai vesel — disĕ Pavel apropiindu-se de Nincu.

— Vesel? că doară nu 's trist — respunsĕ scurt Nincu. Ușor ți ție Pavele, că ți-ai vedut vii și sănătoși pe toți ai tei; pe tată-teu, pe mumă-ta, pe soru-ta, dar taica meu, care mai mult a jertfit și pentru mine și pentru noi toți, unde e?

Litia se apropiă de capĕtul orașului.

Campanele își imbinară sunetul cu cântările cântăreților, și numai din când in când

pelea de pe cap. Glimbocenii numai cu mare necas au putut infrêna dobitocul infuriat și apoi l'au intins la pămênt prin o pușcătură sdravenă. Pe Jivoinov l'au imormêntat in Glimboaca.

Bani de argint fără musteţe. Sunt in circulaţiune monede de argint de un floren, cu icoana monarchului de pre acel timp încă când domnitoriul nu avea nici mustaţă nici barbă. Mulţi, pre cum ni se spune, nu vreu se primiască de buni acei bani. Bagseamă ei cred că dacă au trecut tinereţele au trecut toate. Ba sunt chiar și neguţători cari cred că acele monede nu mai au valoare. Insĕ nu este așa. Acei bani de argint de un floren au valoare deplină pentru că nici nu sunt opriţi nici nu sunt scoși din circulaţiune.

Contribuiri pentru alumneul român din Timișoara. Pentru alumneul român a incurs până astădi la subscrisul cassariu următoarele contribuiri: Don de la institutul de credit și economii „Timișana" 200 fl., don de la „Victoria" din Arad 15 fl., din venitul convenirei sociale 19 fl., Dr. Corneliu Nicoara adv. Timișoara 10 fl., Ioan Dogariu paroch in Ianova 15 fl., Vasilie Voianţiu, Aurel Drăgan adm. protopopesc, Costa Maniu comerciant in Timișioara, Giga Murariu, Zacharie Dina, George Lazaru adv. in Vinga, Ioan Rotariu, Avram Corcea, Zacharie Laţcu, Pompeiu Dorca, Iuliu Haţieg, Dr Lazar Simon advocat, Emerich Andreescu invĕţătoriu in Beregsĕu, Simeon Periatu, Nicolae Marta, Voicu Hamsea protopop, Alexandru Crenian, Corneliu Marcu, Damaschin Gruescu, George Creciunescu protopop, Nicolau Fizeșan, David Tĕrfĕloagă, Ioan Uzon din Ciacova, Daniil Cereguţiu inv. in Liget, Ioan Bandu și Ioan Balta câte 3 fl.

Colectat prin domnul George C r e c i u n e s c u, protopop in Belinţ de la următoarele com. bisericești: Babșa 50 cr., Balinţ 25 cr., Barra 07 cr., Belinţ 51 cr., Brestovaţ 17 cr., Budinţi 30 cr., Checheș 10 cr., Chiseteu 50 cr., Cladova 25 cr., Coșteiu 25 cr., Crivobara 13 cr., Cutina 34 cr., Dragoești 31 cr., Ficatar 25 cr., Gruin 1 fl., Hissiaș 25 cr., Iabar 50 cr., Monoștor 35 cr., Ohabaforgaci 45 cr., Ohaba-luncă 30 cr., Pădurani 20 cr., Paniova 65 cr., Răchita 40 cr., Remetea-luncă 66 cr., Secaș 15 cr., Sușanoveţi 31 cr., Teeș 35 cr., Topoloveţ 50 cr., Vizma 40 cr., Fădimac 25 cr. Suma 10 fl. 65 cr. — T i m i ș o a r a, la 1 Maiu n. 1894. Ioan B a n d u, cassariul alumneului.

Fondul preoţesc din Arad. Adunarea generală a fondului preoţesc arădan s'a ţinut Sâmbĕtă in 5 Maiu sub presidiul Preasânţiei Sale părintelui Episcop al Aradului Ioan M e ţ i a n. După cuvêntul de deschidere adunarea a luat la cunoștinţă raportul venerabilului consistoriu despre starea fondului. Din acest raport constatăm, că starea activă a fondului preoţesc arădan a fost la finea anului 1893 de preste 240,000 fl. v. a.

Metropolitul de Alba-Iulia și Făgăraș. Foile strĕine aduc știrea, că Episcopul Lugoșului, Dr. Victor Mihályi de Apșia va fi numit in timp apropiat Metropolit și Archiepiscop al bisericii române unite din Transilvania și Ungaria.

Pastorala episcopului din Vêrșeţ. Episcopul sêrbesc gr. or. al Vêrșeţului Nectariu Dimitrievici a dat pentru sĕrbătorile s. Paști o pastorală. Referitoriu la proiectul de lege despre căsĕtoria civilă pastorala aceea dice: Inainte de toate trebue sĕ accentuez că până când acest proiect nu este lege avem de a lupta cu toate armele legale, energic și neostenit contra acelui proiect. Dacă va fi ajuns a fi lege ne vom inchina legii, totodată insĕ ne vom nisui pre lângă stimarea legii a satisface deplin prescriselor sfintei noastre biserici. Cei mari trebue sĕ inveţe pe copiii lor că s. noastră biserică recunoaște numai acea căsĕtorie, care s'a incheiat după prescrisele bisericei, ori ce altă conveţuire o consideră de concubinat. Dacă dară căsĕtoria civilă va fi introdusă ca lege, fie-care membru al bisericei greco-orientale nu va intrelăsa a se cununa și in biserică. — Inainte de ce s'ar fi intêmplat cununia in biserică, mireasa sĕ nu calce pragul mirelui.

Inșelători de popor. S'a făcut arĕtare oficiului pretorial din Timișoara, că in comunele Călacea, Ţerenţeas, Utvin și Sân-Mihaiul german umblă doi oameni strĕini cari inșală poporul și storc bani dela el cu făgădueli mincinoase. Ei povestesc poporului că ei sunt agenţii unei societăţi agronomice din San-Francisco (America) și au sĕ adune economi sĕ-i ducă in statul american Ohio unde capĕtă pămênt arătoriu și vite gratis, pentru ca pe aceasta cale sĕ se ridice economia in acea ţeară. Deocamdată ei cer arvună numai câte 5—10 fl. și mulţi dintre oameni ușori de credinţă le și dau bani. Se pricepe, că bieţii oameni la urmă apoi nici pămênt, nici bani nu mai capĕtă ci remân și cu paguba și cu batjocura. Legea îi urmărește pre acei inșelători fără suflet dară până acuma n'a putut pune mâna pe ei. Insĕ până atunci grigească poporul de pelea și de punga sa.

Felurimi.

Clopotele mari din Europa. Intre clopotele cele mai mari din Europa se numĕră: clopotul dela biserica Notre-Dame, din Paris, care cântărește 12.000 kgr. Diametrul lui la gură e de 2 m. 70. In Rusia se află clopotele cele mai mari. Mânăstirea Sf. Treime de lângă Moscva are un clopot inalt de 13 picioare și 9 degete și cântărește 67.083 kgr. Alt clopot din Rusia supranumit „Impĕratul clopotelor" are 22 picioare și 5 degete diametru. Dar ce folos, căci el nu poate fi intrebuinţat fiind prea mare. Impĕratul Wilhelm a voit sĕ eterniseze amintirea campaniei din 1870 printr'un monument destinat catedralei din Colonia. In acest scop el a dispus sĕ se toarne un clopot numit „Imperial" cu o greutate de 28.000 kgr. din metalul tunurilor luate dela francezi. Până acum el n'a putut sĕ fie de loc tras și germanii l'a numit cu drept cuvênt „Mutul din Colonia". Dar lăsând la o parte mărimile colosale ale acestor clopote, ele sunt foarte defectuoase sau din causa formei sau din causa sunetului. In Franţa găsim clopote mari ca: „Saviniena", din Sens, care are un diametru de 2 m. 70 și 11.000 kgr. „Emanuel", din biserica Notre-Dame din Paris, care are un diametru de 2 m. 70 o inălţime totală de 2 m. 60 și o greutate de 12.000 kgr. Apoi vin „Charlota" din Rheims, de 2 m. 50 diametru și 950 kgr. greutate. Totuși sunetele lor nu sunt acele ce trebuiau sĕ fie. Astfel „Saviniena," care ar trebui sĕ sune un „re be-mol," sună „mi"; „Emanuel" in loc de „re" dă

---

câte un bubuit de trascot ridica sĕrbătorimea intregului și mai tare.

Oamenii bĕtrâni, tinĕri, cari aşteptau litia in capĕtul oraşului, când se opria cerimea cu sfinţia sa, porniră din toate părţile ca după obiceiu se sărute Sfta Cruce şi se fie stropiţi cu apă Sântă din botiţă de busuioc.

Preotul se opri vĕḑĕnd atâta lume. Dar inainte de a se apropia cineva de sfânta cruce din mâna preotului, se aude strigând din toate părţile:

— Loc! Loc! Faceţi loc. Şi toţi priveau se vadă cui e gata toată lumea se-i facă loc. Atunci prin şirul des de oameni, păşi cu capul gol, mereu dar hotărît moş Radu Belu. Toţi au fost surprinşi şi din gură in gură mergea vorba ca o veste inbucurătoare: Moş Belu, moş Belu şi el a venit.

Nincu sări după cal şi păşi aproape de cerime, ca se fie cel d'intâiu, care se cuprindă in braţe pe tatăl sĕu.

Preotul îl sfinţi şi binecuvêntă pe moş Radu, urându-i ḑile multe in deplină fericire — de care s'a făcut vrednic.

Eară Nincu după ce sărută mâna, plecă capul pe umĕrul tatălui sĕu; şi Radu sĕrută pe Nincu intre strigătele poporului cu mic cu mare: „Ura! se trăiască!!!"

In oraş a intrat litia in sfta biserică, eară după slujbă s'a dus fie-care la ale sale.

De obercnez al Lugoşului au ales pe Nincu Belu. In ḑiua cununiei lui Nincu cu Zoe s'a ţinut slujbă de curăţire şi s'a tămâiat toată cetatea, toate incăperile şi s'a stropit cu apă sfinţită, ca se peară şi umbra duhului necurat, care a stăpânit intr'ênsa atâta amar de timp sugrumând poporul.

Radu Belu şi Stan Oprea au cumpĕrat la olaltă o cruce de marmoră roşie şi in semn de aducere aminte de invingerea Românilor asupra asupritorilor lor şi a scăpărei oraşului de sub jugul turcesc şi a cununiei lui Nincu cu Zoe, a invingerei credinţei şi iubirei adevĕrate, au ridicat acea cruce in partea cetăţii de către Timiş, in locul acela pe unde a eşit Nincu şi Partenie din temniţă. Tot ortacii lui Nincu, cari au săpat la găurile de scăpare pe sub zidurile cetăţii, au săpat locul acestei cruci.

Ei au adus acest semn de aducere aminte dela biserică până la locul ei, inbrăcaţi fiind in haine sĕrbătoreşti cu panglici albe late peste braţul stêng legate la capete cu flori de viorele şi lângă fie-care fecior era o fată in haine albe cu cunună de flori albe pe cap — mireasa fie-căruia; şi inainte mergea Nincu cu Zoe de mâna, şi inapoi, Radu, Stan, cu slugile lor Partenie şi Pavel, şi rudeniile şi casnicii, şi tot poporul, căci toţi au fost oaspeţi la nunţile sĕrbate inpreună — ca la o sĕrbătoare a intregului popor. Stanca ţiganca s'a ingrijit de lăutari, şi ca şi bieţilor ţigani sĕ li se umple oalele cu varză şi altele.

Tot in acea ḑi s'a botezat in Timiş şi Caravan şi Mustafa, cari agraţiaţi la propunerea lui Nincu, s'au făcut creştini, şi s'a inchinat şi au sĕrutat sfânta cruce ridicată.

Crucea s'a sfinţit, eară preotul Moise a ţinut o cuvêntare lungă şi frumoasă, in care cu deamĕruntul a inşirat faptele şi vrednicia şi hărnicia fie-căruia şi la sfêrşit cetind cuvintele scobite in peatra crucei:

„P e a t r a c r e d i n ţ e i" e i u b i r e a a d e v ĕ r a t ă, incheiă: „Precum in această peatră e tăiat acest adevĕr, adeverit cu sângele vostru şi a neamului nostru românesc, aşa se vi-l intipăriţi şi voi in inimile voastre, ca totdeuna din neam in neam se remână moştenire de tăria sufletească, şi precum a invins aḑi poporul, cu credinţă şi iubire adevĕrată contra asupritorilor lui, aşa se invingă totdeuna acum şi pururea şi in vecii vecilor amin."

pe „fa“; „Charlota“ ar trebui sĕ dea pe „mi be-mol“ iar nu pe „fa“. Din toate clopotele numai „Savoyardul“ dă note precise.

Economiă.

Cele ḑece porunci ale pomiculturei. 1. Nu cumpĕra nici când un pom vătămat sau bolnav. 2. Nu plânta pomișorul in pămênt migălos sau pe timp de ger. 3. Scutește pomul nou plântat contra vêntului și viforului, contra plugului și grapei, prin unii pociumpi cari trebue sĕ fie obli și neteḑi. 4. Tunde coroana pomului până când trunchiul o poate purta și fără ajutoriu de pociumpi. 5. Locul inpregiurul rădĕcinei se fie săpat și curățit de buruieni; insĕ nu vătĕma rădĕcinile sau trunchiul. 6. Prigonește vara și iarna dușmanii pomului, pentru ca sĕ poți aștepta de la el fructe. 7. Dacă soiul de poame ce produce nu-ți plac oltoește-l din nou fără intârḑiere prin om priceput. 8. Gunoește bine pomii dacă au rodit bine și dacă vrei sĕ rodiască și in viitoriu. 9. Vindecă și scutește bine ranele pomului. 10. Culegênd poamele nu rupe fără trebuință ramuri și crengi, căci tu nu le mai poți da pomului. —

Têrgul din Pecica. In ḑilele din 5, 6 și 7 Maiu s'a ținut in Pecica têrgul de țeară. Têrgul de vite s'a ținut in 5 Maiu și preste tot a fost slab pentru că nu-s bani. La cai ca și la vite s'a promis numai jumĕtate preț. S'au vêndut cai cu 120—150 fl., vaci cu 65—80 fl. Porcii au avut preț mai bun. La têrgul de marfe productele măsarilor au avut cea mai bună căutare. Gendarmii in tot timpul n'au avut nici un lucru. —

Têrgul de țeară din Arad. Camera comercială din Arad lucră intr'acolo ca in viitoriu têrgul de țeară de vite in Arad sĕ se țină Vineri și Sâmbĕtă, eară cel de marfe Duminecă, Luni și Marți. —

Prelegeri de albinărit. In comitatul Aradului se vor incepe in această lună prelegerile publice despre apicultură, și anume in 15 Maiu in Zimánd, in 16 in Szentleány-falva, in 18 in Giroc, in 19 in Arad și in 21 Maiu in Curtici. La prelegerile acestea va puté asista ori-cine gratuit. De special interes sunt aceste prelegeri pentru invĕtători. —

Curs suplementariu de stupărit și industriă de casă. Subscrisul face de cunoscut că din 1 Iulie până in 28 Iulie a. c. st. n. se va deschide in Blașiu un curs de stupărit și industriă de casă, sub conducerea subscrisului. Spre orientare se aduce la cunoștință, că doritorii de a participa la acest curs, sĕ binevoiască a se insinua la subscrisul sau Preaveneratului Consistoriu Metropolitan din Blașiu cel mult până in 15 Iuniu a. c. Deoare-ce numĕrul participanților este determinat, sĕ recomândă a se face insinuările cu toată posibila grăbire, pentru-că in casul, când acele vor trece peste numĕrul determinat, primirea până la acest numĕr se va face in ordine chronologică, după cum au intrat insinuările. La insinuare sĕ se comunice esact adresa (numele, caracterul, comuna, posta ultimă și comitatul) spre a se putea comunica la timpul sĕu resultatul despre primire. Spesele impreunate cu acest curs sunt: tacsa de instrucțiune 20 fl. v. a. din care sumă se va procura materialul necesariu pentru fie-care participant, asemenea se vor procura tot din aceea sumă și recuisitele mai necesarie. Tacsa este a se plăti imediat la deschiderea cursului. Intreținerea pe tot timpul cursului se va sui la 15—16 fl. Pentru a inlesni insĕ intreținerea participanților mĕ voiu nisui ca cvartirul sĕ fie gratis. Obiectele lucrate rĕmân in proprietatea celui ce le-a confecționat și se vor putea lua din localul de instrucțiune numai la incheerea cursului. La incheere se vor estrada certificate despre cercetarea și resultatele dobândite din partea fie-cărui participant. Blașiu, 9 Maiu n. Alesandru Comșia, propunĕtoriu de lucrul de mână și de stupărit la preparandia din Blașiu. —

Ca se capete caii pĕr frumos, luciu. Inainte de inceperea primăverei și a toamnei fierbem pentru fie-care cal de 2—3 ori pe sĕptĕmână câte o mână de sĕmință de inŭ in 7 litre de apă și aceasta in patru sĕptĕmâni după olaltă se dă cailor se o bee călduță. După acest tractamênt vor năpârlí ușor, perii cei vechi s'or duce lesne sub țesală și vor rĕmânea cu pĕr sclipicios, frumos ca catifeaua (borgonul). — i.

Cartofii devin bine gustoși de-i fierbem in 2 ape. Știm adecă că unele soiuri de cartofi (baraboi) cu deosebire cele mai timpurii, sunt apătoși in loc se fie făinoși, și au un gust multora neplăcut. Spre a le da un gust plăcut trebue fierți in doauĕ ape; adecă: Când punem oala cu cartofi la foc, punem incă o oală numai cu apă curată; când cartofii sunt fierți ca de jumĕtate, străcurăm apa de pe ei și turnăm pe ei cea curată din oala ceealaltă, care acum incă fierbe. Aceasta se recomândă chiar tuturor soiurilor de baraboi, ori îi fierbem curățiți ori cu coajă. — i.

O beutură sănătoasă iasă dacă amestecăm: 100 grami cafea arsă și rîjnită, 50 grami zăhar, 100 grami vinars bun, și 2 litri de apă. Cafeaua adecă o facem in modul obicinuit, o străcurăm și o inmulțim cu apă cât fluidul se dee 2 litre, in el punem apoi zăharul și vinarsul. In Francia e mult folosită aceasta beutură cu deosebire in decursul verei, fiind rĕcoritoare și intăritoare tot odată. — i.

Ingrășarea gâscelor. Prind oamenii a veni la convingerea că indopatul gâscelor e nu numai un pĕcat contra naturei, ci totodată și contra economiei raționale. Din Pomerania primim următoarele știri: Cu economia gâscelor se ocupă mai mult economii mici decât posessorii cei mari. Și partea cea mai insemnată a venitului curat, din economia gâscelor, o au negustorii, cari le cumpĕră, le transpoartă la orașe, le ingrașă, și unele părți din carne (piepturile, picioarele) le afumă. Gâscele le inchid in ocoale de 100 pași patrați, unde se pot mișca libere. In aceste ocoale, păstrate fiind in curățeniă, își păstrează apetitul de mâncare, nu-și pierd penele și se ingrașe bine. Prin inchiderea in localuri strimte și intunecoase insĕ avem daună in carne, unsoare și in pene prin necurățenia ce se face acolo. Ca cel mai bun mijloc de ingrășare folosesc ovĕsul bun, greu; dar acesta e scump și nu produce multă unsoare; cearcă dar a le nutri cu ceva mai eftin și totuși bun. Așa in cele de intâiu 8 ḑile le țin cu morcovi fierți de jumĕtate, cu cartofi fierți și frământați ca o papă groasă, apoi 3—4 ḑile li se dă neintrerupt orz fiert, dar rece; din ḑiua a 11 ori a 12 li se dă papă făcută din făină de orz cu cartofi fierți frământați. După 8 ḑile li se dă mazere, care li se pune in valauă curate in așa mĕsură ca se o poată culege bine și sĕ se sature bine; pe mazere se pune in valaue și apă până trece preste ea. Gâscele ingrășate astfel își păstrează bine penele, dau carne fragedă și unsoare țeapănă, bună. — i.

Cât poate răbda calul foame și sete? Esperiența a dovedit, că calul poate răbda mai mult foame, decât sete. Căpĕtând regulat apă, calul poate trăi fără nutreț 25 ḑile; precând necăpĕtând apă, și căpĕtând un nutreț uscat, trăește numai 5 ḑile. Dacă un cal nu căpĕtă trei ḑile apă de loc, setea lui devine așa de mare, incât adese poate bea in 3 minute 90 litri de apă.

Ghicituri.

55) Domnișor intr'un picior. (Curechiul.)

56) Ce trece prin apă și nu se udă? (Vițelul in vacă.)

57) Preț de 2 cruceri imple 2 case? (Luminarea.)

58) In pădure crescui
In pădure mĕ născui,
A casă adusĕră-mĕ,
Cinstea casei pusere-mĕ? (Measa.)

59) Am o iapă albă dacă-i iau șeaua i-sĕ vĕd mațele? (Lada.)

60) Am un bou îl bag cu coada-'n grajd și-'l scot cu coarnele afară? (Sfrederul.)

Têrgurile de țară.

Maiu.

1. Corond, Deva, Guruslău, Lăpugiul ung. 2. Cetatea de baltă. 3. Bachnea, Gernesig, Petroșeni, Șilimeghiu. 4. Cic-Sereda, Cluș-Mănăștur, Măgheruș, Satulung, Trăscău. 5. Bistrița, Cehu (Szilágy-Cseh), Făgăraș, Gârboul ung. 7. Păpăuț. 8. Glod, Jucul inf., Michesasa, Spelmezeu. 9. Agnita, Mănărade, Marpod, Monor (Cttul Bistrița-Năsĕud), Szt. Pál. 12. Chendi-Lona. 13. Cal (Cáál), Ida-mare, 15. Năsĕud, Zăbala. 16. Cincu mare, M.-Oșorheiu. 18. Miheș. 19. Brașov. 21. Baiutiu, Ilia, Șarpotoc, Zam (Cttul Hunedoarei). Zelau, Zernești. 22. Copalnic-Mănăștur. 23. Oreștie. 25. Jibot. 26. Deș, Hodod, Hunedoara, Mociu, Olpret, Orlat, Sâmbăta de jos. 28. Odorheiul-secuesc. 29. Baraolt. 30. Retișdorf. 31. Gialacuta, Sânbenedik (Szt. Benedek).

6. Canija-mare. 28. Timișoara, Baia-mare, Oradea-mare.

Posta redacțiunii.

Dlui S. G. in Moldova-nouă: Nouĕ incă ne pare bine că alegând de paroch pe dl Traian Oprea a-ți dat de un preot vrednic și pre cum l'ați dorit. Insĕ pentru acea nu-i chiar de lipsă sĕ dăți in foi episcopului „mulțămită publică.“

Dlui „7 Maiu“ in Bobda: Insuflețirea nobilă este un lucru de laudă; insĕ pentru a putea face poesii bune se mai recer și alte calități. „Brațele vênoase“ sunt mai bune pentru alte isprăvi.

Dlui L. D. Cacinca in Nadlac: Cele mai positive informațiuni le poți căpĕta la librarii din Arad, Timișoara sau la Socec in București. Aici la noi nu se găsesc astfel de publicațiuni.

Dlui Mita Popovici in Gataia: Mai mult ca cât ți-am rĕspuns odată la acest loc in unul din numerii de mai nainte ai acestei foi, nu putem nici acuma respunde in causa personală a Dtale.

Dlui T. M. in Mutnicul-mare: Sunt lucruri destul de uricioase cele ce ne-ai raportat in douĕ epistole. Insĕ acelea acuma nu se țin incă de publicitate, ci mergeți nainte pe calea legii. Este incă leac și pentru un primariu care nu vré se cunoască legea, ci numai puterea.

Têrgul de producte.

In piaţele din ţêrile esterne comerciul s'a indreptat insĕ tendenţele preţurilor nu se urcă.

In piaţa din B p e s t a comunicaţiunea şi comerciul e aproape ca in sĕptĕmâna trecută. Speciele de grâne principale se căutau. Ele nu se urcară mult in preţuri.

G r â u curat s'a adus puţin la têrg, nici era prea căutat. In sĕptĕmâna aceasta morile au favorisat puţin grâul de provenienţă indigenă, grâul străin nu prea era. Circulaţiunea sĕptĕmânei sĕ urcă la 100,000 măj metrice.

O v e s u l. A fost mai puţin căutat. S'au vêndut vr'o 4 mii de măji metrice şi se plătea, amĕsurat cualităţii, cu 5 fl. 60 cr. — 5 fl. 90 cr. per m. m.

C u c u r u z u l, s'a susţinut in preţ, in fine s'au vêndut cu 5 fl 10 cr.—5 fl 19 cr. Cucuruzul nou in Steinbruch lângă Bpesta se cumperă dacă este uscat cu 5 fl 20—5 fl 22 cruceri.

G r â u l este fluctucant. Preţurile variau cu 7 fl 36—7 fl 64 cr.

S ĕ c a r a incă sau căutat, cumpĕrătorii erau puţin reservaţi; din afară n'au sosit multe comande. Cu totul a fost o circulaţiune de 4000 măji metrice, iară preţul se stăbili in fine cu 5 fl. 92 cr. — 6 fl. 17 cr.

S ĕ c a r a de primăvară se da cu 5 fl. 58 cr. — 5 fl, 70 cr. in fine insĕ remase cu 5 fl. 70 cr. 6 fl. 22 cr.

O r z u l de nutreţ şi de fabrici a remas staţionar cel ungar cu 5 fl. 70 cr. — 5 fl. 90 cr. cel din esterne nu era mai scump şi se lua in fine cu — 4 fl. 70 cr. cu vamă cu tot.

P ă s t ă i o a s e. Nu se prea căutau din afară; preţurile erau: P ă s u l a puţin căutată măre albă 5 fl. 50 cr. rotundă 6 fl. 25 cr. sură 5 fl. 25 cr. pistriţă 4 fl. 75 cr. pitică 7 fl. cr. M a z e r e 8 fl. 25 cr. — 9 fl. 25 ungară despoiată 16 fl. 10 cr. L i n t e, slab căutată, soiul mai slab 9 fl. mai bun şi despoiat, amĕsurat soiului şi mărimei până la 20 fl. M a c sur 28 fl. vênĕt 32 fl. C h i m i n, din ţară nu este, cel ollandez 38 fl. (Toate se pricepe, per 100 kilogramuri).

S ĕ m ê n ţ u r i. Sĕmênţă de trifoiu 70—72 fl. de luţernă 64—68 fl. măzĕriche 8 fl. 25 cr.— 8 fl. 75 cr. mohor 8 fl. 00 cr. — 8 fl. 50 (tot per 100 Kilogr.), de I i n 11 fl. 00 cr. — 12 fl. 50 cr.

G o g o a ş e 10 fl 50— 12 fl 75.

V i c t u a l i i. Preţurile preste tot scad incă la cei mai mulţi articoli. Gâsce 4—6 fl. Găine 80 cr. — 90 cr. — 1 fl. 20 cr. Coponi 1 fl. 80 cr. şi 2 fl. 60 cr. Ciurcan 3 fl. 50 cr. = 5 fl. — cr. Reţe 1 fl. — cr. — 1 fl. 30 cr. Pui 1 fl. 20 cr. — 1 fl. 50 cr. per păreche en gros.

O a u ĕ, 50 până 52 dărabe 1 fl.

C a r t o f i (crumpiri, baraboi, mere de pămênt) au cădut cu 50 cr. la maja metrică: s'au vêndut galbini cu 2 fl. 00 cr. rosa 1 fl 80 cr. ca covrigii 3 fl — de fabrică 1 fl. 20 cr.

P r u n e sêrbeşti 8 fl. 30— 19 fl 20 cr. bosniace 9 fl. 37 cr. — 22 fl. 30 cr. — Lictar, 12 fl. 94 cr. — 14 fl. 50 cr. — M i e r e a destilată cu 33 fl. — C e a r a, notează 153 fl.

C e a p a in cuantităţi mari a remas cu a 5 fl — A i u l 40 fl (per 100 Kilogr.)

[illegible] â n a. Têrgul a fost bine cercetat, comunicaţi[illegible]a mai viuă ca in sĕptĕmână trecută. Lână de [illegible]ă brută 91 fl. vênĕtă mai slabă 89 fl. mai bun [illegible] 14 fl. defectuoasă 75 fl.

[illegible]a r n e a d e v i ţ e l. Têrgul bun. Ten[illegible]are. Viţei vii 36 cr — 42 cr. tăiaţi [illegible] — 52 cr. per Kilog. nesocotită darea de consum. — Mieii se ţin 5 fl 48 cr. — 7 fl 40 cr. pĕrechia.

P o r c i i 44—52 cr. de chilă.

U n s o a r e d e p o r c 52 fl. 50 cr. Clisă (slanină, lard) 44 fl. — 48 fl 56 cr. amĕsurat cualităţii.

P i e i b r u t e. In sĕptĕmâna trecută s'au vêndut mai cu seamă piei de oaie, anume 6000 dărabe sêrbeşti cu 97 fl. — 2000 ardeleneşti cu 64 fl. şi 2600 macedonene cu 105 fl. per 100 kilograme.

Bursa de Budapesta din 16 Maiu 1894.

Datoriă de stat:

Renta de aur ung. 100, 500, 1000	4%	118.60
„ „ „ „ 10.000	4%	—.—
„ „ „ „ pr. 31 Mart.		118.30
„ „ coroane ung.	4%	95.40
„ „ „ pr. 20 Mart.	4%	95.10
Obl. căilor fer. orient. 1876	5%	124.—
„ „ „ de stat, 1889, aur.,	$4\frac{1}{2}$	127.50
„ „ „ „ „ „ arg.	$4\frac{1}{2}$	103.—
Obl. cu premii ung., 100.		153.50
„ „ „ „ 50,		153.50
Obl. de desdaun. regal., am., ung.,	$4\frac{1}{2}$%	101.—
„ „ „ „ croate	$4\frac{1}{2}$%	102.—
Bonuri rur. ung.	4%	96.—
„ „ croate	4%	99.—
Obl. regul. Tisei (Seghedin)	4%	145.50
„ hipot. croate, 100.,	5%	—.—
Asemnatele cas. de stat. 6 luni, 100,		—.—
Datoria de stat com.. hărtia, Mai-Nov.	$4\frac{2}{10}$	98.50
„ „ „ „ „ Febr.-Aug.	$4\frac{2}{10}$%	98.50
„ „ „ „ arg. Jan.-Jul.	$4\frac{2}{10}$%	98.50
„ „ „ „ „ Apr.-Oct.	$4\frac{2}{10}$%	98.50
Renta de aur austr.	4%	119.75
Datoria de stat austr. 1854. 250,	4%	150.—
„ „ „ „ 1860, 500	5%	147.—
„ „ „ „ 1860, 100	5%	159.50
„ „ „ „ 1864, 100		198.—
„ „ „ „ 1864, 50		198.—
Obl. oraş. Budapesta 1890	$4\frac{1}{2}$%	10[illegible].50
Obl. c. fr. bulg.	6%	119.—
„ cu prem. sêrb. 100 fr.	3%	38.—
„ „ „ „ „ „ (stamp. austr.)	3%	39.—
„ soc. p. reg. Temeş-Bega	5%	105.—

B a n c e.

Banca anglo-austriacă 120	154.—
„ pe acţii Budapestană 100	128.50
„ „ „ a capitalei I emis. 100	94.—
„Hermes“ intreprind. de bani 200	—.—
Banca de credit fiumana 80	120.50
„ „ „ gen. ung. 200	—.—
„ „ „ „ „ din 31 Mart.	442.=
„ „ „ pe acţii Budast. 50	54.50
„ „ „ austriacă 160	—.—
„ „ „ „ din 4 Apr.	368.50
„ industrială I ung. 150	215.—
„ „ şi comerc. ung. 100	—.—
„ „ „ „ „ din 31 Mart.	114.—
„ croat-slavon. 100	—.—
„ de credit ung. 200	119.—
„ „ „ „ vechiă 100	—.—
„ „ „ „ II. emis. 31 Mart.	237.50
„ comercială ung. pestană 500	1124.—
„ com. şi industr. bpestană 100	—.—
„ de credit fonciar centrală 500	590.—
„ croată de escompt 200	—.—
„ de escompt şi zarafiă ung. 400 K.	—.—
„ „ „ „ „ 31 Mart.	246.—
„ austro-ungară 600	1034.—
„ „Unio“ 200	—.—

Scrisuri fonciare.

„Albina“, inst. de econ. 5%	102.50
Banca civ. de credit Arad 5% 40 ani	100.—
„ „ „ „ „ 5%	101.—
„ „ „ „ „ $5\frac{1}{2}$%	101.—
„ de credit ardeleană 5%	100.—
„ „ „ „ $4\frac{1}{2}$% 40 ani	99.—
„ „ „ „ $4\frac{1}{2}$% 50 ani	98.50
„ credit fonc. din Sibiiu 5%	102.50
„ „ „ „ „ $5\frac{1}{2}$%	—.—
„ „ „ „ „ 6%	—.—
„ „ „ „ „ $4\frac{1}{2}$%	100.50
„ gen. din Sibiiu 110 5% 31.3 ani	—.—
„ „ „ 106 5% 40 ani	—.—
„ „ „ „ III. emis. 5%	102.50
„ „ „ „ IV. emis. $4\frac{1}{2}$%	100.50
„ I. de credit din Timişoara 5%	102.—
„ I. „ „ „ „ $4\frac{1}{2}$%	99.50
Imprumut. bancii ung. hipotec. 4%	128.—

Sorţuri private.

Imprumutul oraş. Viena din 1874, 100	178.50
Sorţuri din Buda 40	63.—
„ „ „ st. austr.	65.—
Sorţuri reun. „Io-sziv“ 2	3.30
„ „ „ austr.	3.60
„ crucea roşie 5	12.50
„ „ „ austr.	13.50
Obligaţiunile basilicei 5	—.—
„ „ bpestan	10.75
„ „ austr.	11.—
„ crucea roşie italien. 25 lire	12.50
„ „ „ „ austr.	13.50
Instit. de cred. austr. 100	200.—
Crucea roşie austr. 10	19.50
Sorţi Pálffy 40	58.50

Monede.

Galbenul ces. şi reg. tesc.	5.90
„ „ „ „ verig.	5.82
„ austr.-ung. de 8 fl.	9.92
„ de 20 franci	9.92
20 marce	12.22
Lira de aur turcească	—.—
Argintul austr. şi ung.	—.—
100 marce germ. in papir	61.15
„ „ „ de bancă pr. 31 Mart	61.05

Bursa din Bucuresci pe diua de 15 Maiu 1894.

EFECTE	Dobêndă	SCADENTA CUPOANELOR	OFERITE cu bani gata
IMPRUMUTURI DE STAT ROMANE			
Rentă perpetuă	5%	Apr.—Oct,	$102\frac{1}{2}$
„ amortibilă	5%	Apr.—Oct.	$98\frac{1}{2}$
„ „ din 1892	5%	Ianuarie Iulie	97
„ „ „ 1893	5%	Ianuarie Iulie	97
„ „ $32\frac{1}{2}$ mil.	4%	Ianuarie Iulie	$83\frac{1}{2}$
„ „ 50 mil.	4%	Ianuarie Iulie	83³/
„ „ 274 mil.	4%	Ianuarie Iulie	$85\frac{1}{2}$
„ „ 45 mil,	4%	Iunuarie Iulie	$83\frac{3}{4}$
Obl. căilor fer. rom. (conv. Schuldverschreibung)	5%	Ianuarie Iulie	—
Obl. de Stat (conv. rur)	6%	MaiuNoembre	102
„ casei pens. a 300 lei	10	MaiuNoembre	282
IPMRUMUTURI DE ORASE			
Obl. ale com. Bucuresci 1883	5%	Ianuarie Iulie	$86\frac{3}{4}$
„ „ „ „ 1884	5%	MaiuNoembre	—
„ „ „ „ 1888	5%	Iun.—Dec.	—
„ „ „ „ 1890	5%	MaiuNoembre	$88\frac{1}{4}$
IMPRUMUTURI DE SOCIETATI			
Scris. func. rur.	5%	Iulie Ianuarie	$92\frac{3}{8}$
„ „ urb. Bucuresci	7%	Iulie Ianuarie	$101\frac{1}{4}$
„ „ „ „	6%	Iulie Ianuarie	100
„ „ „ „	5%	Iulie Ianuarie	$86\frac{3}{2}$
„ „ „ Iaşi	5%	Iulie Ianuarie	$79\frac{1}{4}$
Obl. soc. de basalt	6%	Iulie Ianuarie	92
ACTIUNI	Ultim divid.	Valoarea Nominala	
Banca nat. a Rom.	86	500	—
Soc. de asig. Dacia-Rom.	35	200	—
„ „ „ Naţionala	36	200	—
„ „ „ Patria	—	100	—
„ rom. de constructiuni	15	200	—
„ de basalt	30	250	—
„pentru fabr. hârtiei	—	100	—

MONETE	OFERITE cu bani gata	SCHIMB	CURSUL
Napoleonul	—	Londra . . cek	25.23
Galbenul austriac	—	„ . 3 luni	25.12
Coroana germană (marca)	—	Paris . . cek	100.20
Lira sterlină	—	„ . 3 luni	99.70
Lira otomană	—	Francia . cek	—
Imperialul rusesc	—	„ . 3 luni	—
Florinul austriac de hârtie	—	Viena . . cek	$202\frac{3}{4}$
Rubla de hârtie	—	„ . 3 luni	$200\frac{1}{2}$
Aur contra argint (agiul)	0%	„nap. (scurt)	—
		Berlin . . cek	123.40
		„ . 3 luni	122.90
		Germania . cek	—
		„ 3 luni	—
		Amsterdam 3 luni	—
		Petersburg 3 luni	—
		Belgia . 3 luni	99.50
		„ . (scurt)	—
		Elveţia . 3 luni	—
		Italia . . 3 luni	—

CEREALE	Greutatea in libre	OFERITE hectolitrul
Grau	60	[illegible]
Porumb	60	5·75
Secară	—	—
Ovĕs	—	—
Orz	—	—
Rapiţă	—	—
Fasole	—	—

Preţurile bucatelor din piaţa Timişoarei.

De la 16 Maiu 1894.

După notările societăţii „Lloyd“ din Timişoara.

Grâu, greutatea cualit. 76 chilog.	per 100 chilog.	6.72—6.85
„ „ „ 77 „	„ 100 „	6.75—6.85
Sĕcară „ „ „ „	„ 100 „	5.——5.10
Orz „ „ „ „	„ 100 „	6.——6.40
Ovĕs, venturat per 100 chilogr.	. . . . . .	6.50—6.70
Cucuruz, nou „ 100 „	. . . . . .	4.50—4.60

Tariful zonelor

pentru căile ferate de stat reg. ung.

Valid din 1 August 1891

ntre Timişoara si urmatórele staţiuni.

Preţurile comunicaţiunii-vecine:

Pentru trenurile Personal = Omnibus sĕu mestecate

Zona	I clasa	II clasa	III clasa
1	—.30 cr.	—.15 cr.	—.10 cr.
2	—.40 cr.	—.22 cr.	—.15 cr.

Staţiunile comunicaţiunii-vecine

	Zona		Zona
Beregseu	2	Szakálháza	1
Merczyfalva	2	Siag	1
Recasiu	2	Sant-Andras	1
Remetea	1	Jebel	2

Tariful de zone general

	Trenuri pers. omnib. seu mest.			Trenuri accelerate		
Zona	I clasa	II clasa	III clasa	I clasa	II clasa	III clasa
1	50	40	25	60	50	30
2	1.00	80	50	1.20	1.00	60
3	1.50	1.20	75	1.80	1.50	90
4	2.00	1.60	1.00	2.40	2.00	1.20
5	2.50	2.00	1,25	3.00	2.50	1.50
6	3.00	2,40	1.50	3.60	3.00	1,80
7	3.50	2.80	1.75	4.20	3.50	2.10
8	4.00	3.20	2.00	4.80	4.00	2,40
9	4.50	3.60	2.25	5.40	4.50	2.70
10	5.00	4.00	2,50	6.00	5.00	3.00
11	5.50	4.40	2.75	6.60	5.20	3.30
12	6.00	4.80	3.00	7.20	6.00	3.60
13	7.00	5.30	3,50	8.40	6.50	4.20
14	8 00	5.80	4.00	9.60	7.00	4.80

Consemnarea statiunilor

si a numerilor zonelor de cari se ţin acele staţiuni in comunicaţiunea cu Timişióra:

	Zona		Zona		Zona
Abony	13	Kis-Kőrős	13	Puszta-Tenyő	12
Alcsi	13	K. K. Dorozsma	8	Radna-Lippa	6
Algyő	8	Kistelek	9	Rakasdia	8
Anina	11	Kis-Szálás	12	Rácz-Szt-Péter	8
Arad	4	Kigyos	6	Remetea	1
Baja	13	Konop	7	Rekás	1
Bajmok	12	Cornea	9	Rom.-Bocşan	5
Bács Almás	12	Cőrpa	7	Rőszke	8
Baziasiu	8	Kőtegyán	10	Sarkad	10
Beregseu	1	Krassova	10	Siag	1
Berzava	8	Kruşovacz	10	Sámson	10
Bichisiu	9	Curticiu	5	Sárafalva	7
Békesföldvár	8	K. Kun-Szálás	12	Soborsin	9
Bel.-Chiseteu	3	Kutvőlgy	10	Szabadka	10
Birda	3	Lesz	12	Sofronya	4
Bikity-Borsod	12	Lizzava	10	Szajol	13
Branyitzka	12	Lőkősháza	6	Szakálháza	1
Ciaba	8	Logosiu	3	Salonta	11
Csantavér	11	Maidan	9	Szarvas	12
Cs. Keresztur	13	Maros-Ilia	12	Szatymaz	8
Cséffa	12	Mehadia	11	Szeged	7
Csikeria	11	Merczyfalva	1	Szent-Audrás	1
Ciongrad	12	Mezőberény	9	Szent-Hubert	3
Csorvás	9	Mező-Keresztes	13	Szolnok	13
Detta	2	Mező-Tur	11	Szőregh	7
Deva	13	Militics	13	Stam. Moravicza	3
Fegyvernek	13	Mokrin	11	Tavankut	11
Biseric'a-alba	7	Moritzföld-Soşdia	4	T.-Szlatina	8
Félegyháza	11	Nagy-Kikinda	4	Teregova	9
F.-Vásárhely	31	Nagy-Kőrős	13	Topolya	19
Gataia	3	Nagy-Szt-Miklos	7	Topletz	12
Gavoşdia	5	Nagy-Várad	13	Topolovetz	2
Gerendás	8	Német-Bocsán	5	Totvárad	6
Gertenyes	4	Német-Ság	2	T.-Szt.-Miklos	11
Gurasada	12	Nyársapót	13	Uj-Arad	2
Glogovatiu	4	Oravitia	9	Vadkert-Tuzlar	13
Gyertyámos	1	Orczyfalva	1	Valkány	7
Gyoma	10	Orosháza	10	Valizzora	5
Gyorok	5	Oroszlámos	6	Varjas	1
Gyula	9	Orsiova	12	Várad püspöki	4
Halas	12	O.-Bessenyő	6	Várad Velentie	13
H. Feketehegy	13	Örményes	[illegible]	Verbász-Kula	13
Baile Erculane	11	Osi	[illegible]	Verciorova	13
Horgos	9	Palics	10	Versecz	12
H.-M.-Vásárhely	9	Paulis	6	Vinga	3
Jablonicza	10	Perjámos	8	Vojtek	9
Iassenova	6	Piski	13	Zsaguzsen	5
Iám	7	Podporány	5	Zám	12
Caransebes	6	Porta Orientalis	9	Zombor	12
Cavaran Sacul	5	Puszta Bánréve	12	Zsebely	3
Kecskemét	12	Puszta-Páka	12	Zsidovin	5
Kelebia	11	Puszta-Peteri	10	Zsombolya	0
Kétegyháza	6	Puszta-Poo	12		

Toate celelalte staţiuni se ţin de zon'a 14.

Bursa de bucate din Budapesta.

De la 15 Maiu 1894.

Grâu de primavară	fl. 7.45	—
„ „ toamnă	fl. 7.44	—
Ovĕs de toamnă	fl. 6.19	—
„ de primavară	fl. 7.10	—
Cucuruz per Mai—Iuni	fl. 5.80	—
„ „ Iul.—Aug.	fl. 5.90	—

Invitare la prenumeraţiune.

„Foaia de Duminecă“ a diarului „Dreptatea“, apare odată pe sĕptĕmână in estensiune de cel puţin 8 pagine cu ilustrăţiuni, este intocmită pentru trebuinţele ţĕranului român şi costă

pe un an fl. 2

pe 1/2 an fl. 1

(„Dreptatea“ care apare in fiecare di de lucru costă 1 fl. pe lună, 12 fl. pe an. Cine abonează „Dreptatea“ capetă şi „Foaia de Duminecă“ gratuit).

Abonamentele se fac mai cu inlesnire prin mandate postale. Domnii abonenţi sunt rugaţi a insema pe cuponul mandatului foaia şi timpul pentru care trimit abonamentul, precum şi adresele lor corect şi legibil.

Adresăm inteligenţei noastre rugarea, se binevoiască a recomânda poporului de la ţară abonarea acestui organ menit a contribui la educăţiunea politică, culturălă şi economică a poporului român.

Abonamentele se trimit la adresa Administraţiunei diarului „Dreptatea“ in Timişoara. (Temesvár, Stadthausgasse Nr. 4.)

Administraţiunea.

S'a tipărit in „Institutul tipografic, societate pe acţiuni“ in Timişoara.